

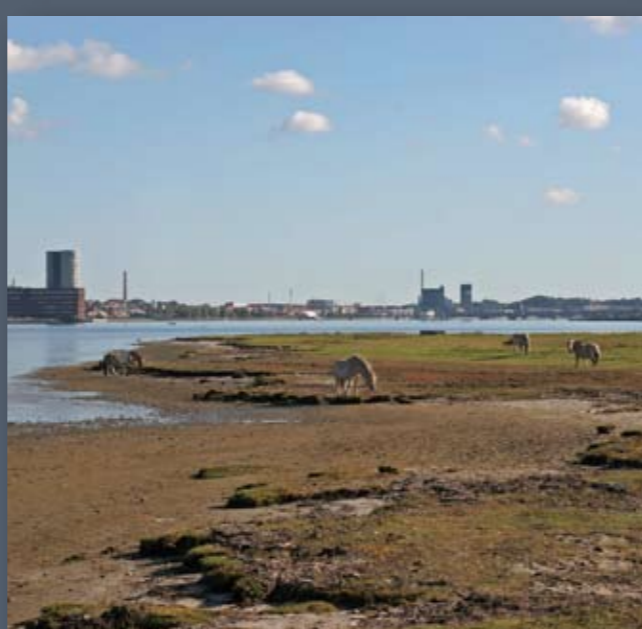
Egholms landskab

Egholm er dannet af hævet stenalderhavbund og omfatter et areal på 605 ha med højeste naturlige punkt bare 1,5 meter over fjordens daglige vande. Omkring år 1909 blev de første beskyttende diger derfor bygget, og efterhånden er det meste af øen blevet inddæmmet.

Selvom langt størstedelen af Egholms areal er opdyrket som agerland, så findes der alligevel på øens strandenge, på de udyrkede arealer, i øens skove og langs markvejene en særdeles spændende naturlig plante- og dyreverden.

Det er først og fremmest den helt unikke natur, der gør et besøg på Egholm til noget særligt. Men også fornemmelsen af at være meget langt væk fra storbyens pulserende liv er slående. Hvor færgen anløber Egholms sydvestligste hjørne finder du Aalborg Kommunes Kronborg Skov med sommerrestaurant og offentlige opholdsarealer.

For omkring 7000 år siden var området, hvor du står, en del af et større havområde. Sundbyøen med Lindholm Høje, Hassersøen med Sorthøj og Bejsebakken, Trandersøen med Frydendal og Gug lå dengang som spredte øer i Stenalderhavet. Geologisk set er Egholm en forholdsvis ny ø, og er først omtrent færdigdannet af hævet havbund for cirka 2000 år siden. I dag rejser storbyens skyline sig markant over horisonten.

Egholms natur opleves allerbedst til fods eller på cykel. Øens eneste farbare rute til cykelture på øen er ad kommunevejen til Egholm By videre ud ad markvejen gennem Vejlegårds Skov og samme vej tilbage.

Helt ude ved Egholms nordvestlige kyst finder du mange store sten. Disse sten er oprindeligt ført hertil af de kolossale istidsgletschere som løsrivne klippestykker af grundfeld fra det nordlige Skandinavien. Fiere af strandstenene du kan finde på Egholm er mindre dele af de såkaldte led-blokke, der kan spores tilbage til deres udgangspunkt i norske og svenske fjeldområder.

Den nordvestlige del af Egholm med tilhørende lavvandet fjordområde udgør en særlig værdifuld del af et større EU-habitatområde beliggende mellem Egholm og Gjøl. Et EU-habitatområde er et særligt beskyttet område med væsentlige og så rige naturværdier, at området er beskyttet på både nationalt og internationalt plan. På billedet ses lysbugede knortegæs over Nørredyb.

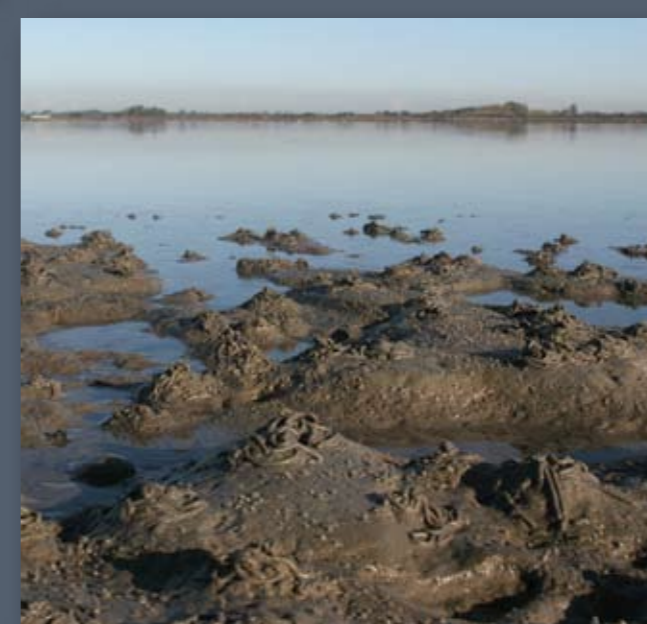
Det lave vand omkring Egholm virker som en magnet på mange fugle. For de mange svømmeænder er det vigtigt at føden, der består af især ålegræs og søsalat, kan nås fra overfladen. På billedet ses pibeænder ved Nørredyb. Pibeænderne kan også ses græsse på strandengene.

Egholm by fremstår den dag i dag som et fint eksempel på en typisk landsby – en samling gårde omgivet af dyrkede arealer. Fiere af Egholms ældste gårde eksisterer stadig og findes på deres oprindelige plads, bl.a. Damgård og Torpsminde. Landsbyens idyl står i skærende kontrast til Aalborgs myldrende centrum få kilometer borte.

Seneste stormflod på Egholm var ved orkanen i januar 2005. Stormflodens højeste vandstand er markeret med en sort stormflodspæl, hvor den gule turrite går gennem Vejlegårds Skov. Vandet nåede til pælens fod - få centimeter mere, og vandet kunne have nået Egholm By!

De lavvandede områder rundt om Egholm er under stærk indflydelse af tidevandet. To gange i døgnet oversvømmes vadebladen af fjordvand, der afsætter næringsrigt sediment, som danner grundlaget for en imponerende fødekæde, der starter med alger og via dynd-snegle, slikkrebs, sandorm og børsteorm i millionvis ender i fisk og fugle.

Et af de mest øde og "vildsomme" naturområder i Aalborg Kommune findes ved øens vestligste udsigtspunkt. Fra toppen af diget er der en fantastisk udsigt til Fruens Holm mod vest og over Egholms nordvestlige strandengsområde kaldet Heden - eller i nyere tid Sibirien.

Enkelte steder ved nordkysten har store bevoksninger af tagrør invaderet området, og har dannet det man kalder for strandrørsump. Udviklingen af strandrørsump er en naturlig udvikling som følge af, at området ikke afgræsses af kreaturer.

På Egholm findes - særligt på øens nordlige del - nogle meget fine strandenge. Strandengen karakteriseres ved, at fjorden fra tid til anden oversvømmer engen, og derved aflejrer frugtbart materiale mellem planterne.

På strandengenes yderste arealer kan du se nogle små vandhuller - såkaldte saltpander. De opstår når fjorden trækker sig tilbage fra de oversvømmede strandenge, og efterlader lavningerne fyldt med salt fjordvand. I tørre perioder fordamper vandet. Efterhånden som denne proces med skiftevis oversvømmelse og udtørring er foregået flere gange, stiger saltkoncentrationen i de små vandhuller så meget at man i tørre perioder kan se saltkrystaller i de udtørrede saltpander.

Det er langt fra alle planter, der kan tåle jævnligt at blive overskyldt med det salte vand fra fjorden. Strandengen har derfor sit helt eget tilpassede planteliv med salttålende planter. Ingen af vore træer og buske kan tåle salt - strandengen er derfor fra naturens side en meget lysåben naturtype. Ønsker man at bevare de mere ferske øvre dele af strandengene, er det vigtigt at området afgræsses. Græsningen forhindrer buske og træer i at indvandre.

Bevæger vi os fra kysten ind mod land, kommer vi til en bræmme, hvor fjordens indvirkning er knapt så voldsom. Her er der mere tørt og saltpåvirkningen er ikke helt så direkte. Disse arealer kaldes for strandoverdrev.

Størstedelen af Egholm er landbrugsland. Til at modstå den frådende Limfjord blev de første diger bygget ude vestpå i 1909. I dag er stort set hele øen inddæmmet og dermed afskåret fra det salte fjordvand. Der er i dag 13 landbrug på Egholm.

I Egholms skove og krat finder du et dyreliv, der er helt anderledes end det du kan se ved kysten og på strandengene. Småskovene har stor betydning som skjulested for harer og rådyr. De fleste af vore almindelige småfugle, som er knyttet til skov, yngler på øen.

Den 17 ha. store Kronborg Skov - beliggende umiddelbart vest for Restaurant Kronborg, blev erhvervet af Aalborg Kommune i 1945. Skoven er plantet i flere omgange og blev senest i 1993 udvidet mod vest. I skovens vestligste del findes en primitiv lejplads med shelter og bålplads. Pladsen kan frit benyttes af mindre grupper til enkelte overnatninger.

AALBORG
KOMMUNE